A°. 1829. Nº. 144.

LEYDSCHE COURANT.

WOENSDAG DEN 2 DECEMBER.

OOSTENRYK.

WEENEN den 19 November. Bij een kabinets-besluit van den 5 September, heeft Z. M. het groot-kruis van kommandeur der *Leopolds*-orde verleend aan den baron *Paul Antoon van Hoeckel*, merkelijk hof-raad en minister-resident bij de vrije rijksstad Frankfort en directeur der kanselarij van den president des Duitschen Bondgenootschaps.

Bij een kabinets-besluit van den 25 September, heeft Z. M. het groot-kruis der *Leopolds*-orde opgedragen aan den graaf *van Bray*, kamerheer en merkelijke staatsraad van Z. M. den koning van Beijeren, buitengewoon gezant en minister plenipotentiaris bij het hof van Oostenrijk. Terzelver tijd heeft Z. M. het kruis van kommandeur dier orde vereerd aan den Beijersehen ministerieelraad *Belli de Pino*. Eindelijk bij een derde kabinets-besluit van den 20 October, heeft Z. M. de decoratie van ridder der meergemelde orde toegekend aan den heer *Pegore*, ministerieel raad van Beijeren.

DUITSCHLAND.

BERLIJN den 10 November. Tegen den 14 dezer maand wordt de heer *Alexander van Humboldt* te Petersburg verwacht. Men verzekert, dat hij in het midden der aanstaande maand hier zal zijn teruggekeerd.

PORTUGAL.

LISSABON den 11 November. Bij besluit der gezondheids-kommissie, worde het binnenloopen van de Taag toegestaan aan de schepen, personen en goederen van de Havana en de golf van Mexiko, komende, mits zij zich aan eene strikte quarantaine onderwerpen.

Sedert twee of drie dagen bevindt zich de infante Donna *Maria de Assumption* een weinig beter; maar de geneesheeren wanhopen evenwel nog altoos van H. K. H. in het leven te behouden.

Men spreekt veel van de gezelschaps-kringen van eene jonge Duitsche vrouw, welke de gemelden prins-regent gedurende zijn verblijf in Oostenrijk, zoude hebben gekend, en die zich thans op een zijner lusthuizen bevinden zoude.

SPANJE.

MADRID den 16 November. Heden morgen ten 8 ure verkondigden 101 kanonschoten de tijding, dat onze aanstaande Koningin op het Spaansche grondgebied was aangekomen.

De toestand van den generaal *Eguia* is verbeterd. Eenige kenteekenen doen gelooven, dat de bedrijvers van het helsche werktuig, zoogenaamde Portugeesche Miguellisten zijn, die voormaals genoodzaakt waren naar Galicie den wijk te nemen, en door dezen generaal grievend beleedigd geworden. Men weet ten minste, dat de hoofdlottige bezending, van Leon afgevaardigd, uit Portugal kwam.

FRANKRYK.

PARYS den 26 November. De jonge Koningin van Spanje heeft den 19 dezer haren nieuwen vaderlandschen bodem betreden. Deze tijding is van Jonquiere in 76 uren naar Madrid overgebragt. Madame de hertogine van Berry heeft dadelijk hare doorluchtige zuster verlaten.

— De graaf *de la Ferronays* is alhier aangekomen.

— Den 23 dezer liet te Havre een Portugeesche schooner het anker vallen, met zeventien Spaansche uitgewekenen aan boord, die niet langer in de hoofdstad van Portugal konden verblijven. Men zegt, dat zij gehuisvest en verzorgd worden op kosten der stad en naar Londen zullen scheep gaan.

— Onderscheidene zwaardvegers en fabrijkanten van stokken, zijn heden voor den regter van instructie verschenen, als aangeklaagd van verbodene wapenen te hebben verkocht.

— De regtbank van correctionele policie heeft bij vonnis in zaken van den heer *Aguado*, tegen de verantwoordelijke uitgevers der dagbladen de *Constitutionnel*, het *Journal de Commerce* en de *Quotidienne*, dezelve, uit hoofde der connexiteit vereenigd, en verstaan: dat de heer *Aguado* nimmer had kunnen handelen dan als privaat persoon, zonder ooit een openbaar karakter te hebben bekleed; en dat mitsdien de aangeklaagde artikelen eerrovingen bevattende tegen het ambteloos leven van dien heer, in de termen vielen van art. 17 der wet van den 17 Mei 1819. De regtbank heeft dienvolgens de verantwoordelijke uitgevers der gemelde dagbladen veroordeeld tot 500 franken boeten, en om het vonnis in één der Parijsche bladen te doen plaatsen. Bevelende, opzigtens de conclusien der civiele partij, dat 400 exemplaren der uitspraak zullen worden gedrukt en aangeplakt, ten koste der aangeklaagden, dezelve voor alle kosten, schade en imeresse in de kosten der procedure verwijzende.

NEDERLANDEN.

's GRAVENHAGE den 28 November.

TWEEDE KAMER DER STATEN-GENERAAL.

Ontwerp van wet op het OPENBAAR ONDERWIJS.

Overgelegd in de *Zitting van Donderdag den 26 November.*

Wij WILLEM, enz.

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat het van belang is den voet te bepalen, op welken het geven van onderwijs zal worden geregeld, wel voornamelijk met opzigt tot de instellingen, welke geenen onderstand uit eenige openbare kas genieten;

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal,

Hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

Art. 1. Het onderwijs is *huiselijk* of *openbaar*.

2. Het *huiselijk* onderwijs, gegeven wordende onder toezigt van ouders of voogden, aan leden van één en hetzelfde huisgezin, is aan geenerlei voorwaarden gehouden.

3. Het *openbaar* onderwijs wordt gegeven:

1°. In instellingen, welke door de zorg van het algemeen bestuur of van provinciale of plaatselijke besturen zijn opgerigt, of door dezelve, hetzij geheel, hetzij gedeeltelijk onderhouden worden;

2°. In instellingen, welke door bijzondere personen opgerigt, door hen buiten bezwaar van eene openbare kas onderhouden worden;

3°. Door personen, hun beroep makende van het geven van onderwijs aan leden van onderscheidene huisgezinnen.

4. Het onderwijs in eerstgenoemde instellingen wordt door Ons geregeld.

5. Het is elken Nederlander geoorloofd het lager, middelbaar of hooger onderwijs te geven op de wijs, aangewezen onder Nº. 2 en 3 van Art. 3, mits voldoen de aan de volgende voorwaarden:

Hij zal van zijn voornemen aan het gemeentebestuur schriftelijk kennis geven, met overlegging,

1°. Van het programma van hetgeen, waarin hij zich voorstelt onderwijs te geven, of te doen geven;

2°. Van een bewijs van bekwaamheid, hetwelk zal bestaan:

a. Voor het lager onderwijs, waardoor verstaan wordt het onderwijs aan kinderen beneden de twaalf jaren, in lezen, schrijven, rekenen en de eerste beginselen van godsdienst, geschiedenis en aardrijkskunde, in eene verklaring, af te geven door de commissie in art. 6 vermeld, dat hij de vereischte kundigheid bezit in die wetenschappen, waarin hij verlangd geëxamineerd te worden;

b. Voor het middelbaar en voor alle andere wetenschappelijk onderwijs, hetwelk niet onder de benaming van *hooger* onderwijs kan worden begrepen, hetzij in eene diergelijke verklaring als voor het lager onderwijs vereischt wordt, hetzij in akademische graden op eene der Nederlandsche hoogescholen verkregen, en

c. Voor het hooger onderwijs, in akademische graden op eene der Nederlandsche hoogescholen verkregen;

3°. Van een bewijs van goed gedrag, af te geven door de gemeente-besturen van de plaatsen, alwaar hij gedurende de drie laatste jaren zijn verblijf heeft gehouden.

Dit bewijs zal van den volgenden inhoud zijn:

„Wij Burgemeester en Wethouders (Schepenen en Assessoren) van ..... provincie ....., verklaren, overeenkomstig de waarheid, dat de heer (naam en voornaam) deze stad (of gemeente) van den ..... tot den ..... heeft bewoond, in dezelve het beroep van ..... heeft uitgeoefend, en geene aanleiding tot eenige klagten omtrent zijn gedrag heeft gegeven."

Indien het gemeente-bestuur redenen meent te hebben, om het gevraagde bewijs te weigeren, zal de belanghebbende zich in hooger beroep tot Gedeputeerde Staten, en vervolgens tot Ons kunnen wenden.

Het gemeente-bestuur, de voorz. kennisgeving en stukken ontvangen hebbende, zal in het geval, dat daarbij de oprigting eener school bedoeld wordt, zich daartegen kunnen verklaren, op grond van het reeds bestaan binnen de gemeente van eene of meerdere scholen; hetzelve zal daarvan aan hem, die de school wil oprigten, schriftelijke mededeeling doen, en voorts deszelfs bezwaren met de oorspronkelijke kennisgeving, binnen eene maand, aan de beslissing der Gedeputeerde Staten onderwerpen. Deze zullen uitspraak doen binnen eene maand nadat de stukken bij hen zullen zijn ingekomen. Indien de ondernemer der school geene kennis ontvangt van de bezwaren van het plaatselijk bestuur, binnen eene maand nadat de stukken door hem zullen zijn ingeleverd, zal hij de school kunnen openen. Hetzelfde zal hij kunnen doen, wanneer, na verloop van twee maanden, geene beslissing van Gedeputeerde Staten aan hem mogt zijn bekend gemaakt.

Art. 6. In iedere provincie zal eene commissie zijn van examen, zamengesteld uit den Gouverneur en twee leden van de Gedeputeerde Staten, jaarlijks door de vergadering der provinciale Staten te kiezen. Zij zal zich, naar gelang van den aard van het examen, een of meer deskundigen kunnen toevoegen.

Die commissie zal bevoegd zijn, aan bijzondere personen de bewijzen van bekwaamheid tot het onderwijs, in art. 5, nº. 2, *a* en *b* vermeld, en tot het oprigten, voor hunne rekening, van scholen, tot dat einde af te geven na een examen, hetwelk in het openbaar zal

(*Het vervolg op den kant van deze bladz.*)

worden gehouden. Deze bewijzen zullen van kracht zijn in al de gemeenten der provincie, waar zij zijn afgegeven.

Art. 7. Tot het geven van onderwijs zijn onbevoegd:

1°. Allen, tegen wie een vonnis, houdende veroordeeling tot eene lijf- of onteerende straf, hebbende kracht van gewijsde, is uitgesproken;

2°. Allen, tegen wie een soortgelijk vonnis, houdende veroordeeling tot correctioneele straffen, is uitgesproken, ten zij Gedeputeerde Staten, uit hoofde van den aard van het misdrijf, het niet noodzakelijk achten de uitsluiting te handhaven.

Art. 8. Alvorens zijn beroep te aanvaarden, zal de onderwijzer in handen van den Burgemeester afleggen den volgenden eed, welke door hem en den Burgemeester in *dupli* zal worden onderteekend; zullende het eene exemplaar ter secretarij van de gemeente worden nedergelegd, en het andere opgezonden aan den procureur des Konings van het arrondissement:

„Ik zweer getrouwheid aan den Koning en gehoorzaamheid aan de grondwet en aan dewetten op het openbaar onderwijs, van dien te onderwijzen of te laten onderwijzen, hetwelk met de grondwet, de wetten van het Rijk, de openbare orde en 't fatsoen en de goede zeden zoo strijdig zijn."

Art. 9. Alle instellingen van *openbaar* onderwijs, zonder uitzondering, zullen aan het toezigt van de openbare autoriteiten onderworpen, en dienvolgens steeds toegangelijk moeten zijn voor de personen, die van wege het plaatselijk, provincial of algemeen bestuur bevoegd zijn, om den staat derzelve op te nemen.

De onderwijzers en allen, die in dezelve instellingen gezag beheer of toezigt hebben, zijn gehouden om aan de bevoegde personen alle inlichtingen te geven, voorwerpen, zoo mondelijk als schriftelijk, welke dezelve vorderen.

Art. 10. Geene vreemdelingen zullen scholen mogen oprigten of aan de huizen mogen gaan om onderwijs te geven, zonder vooraf Onze speciale toestemming te hebben verkregen.

De scholen van hen, die reeds toegelaten zijn, blijven bekenden, en die, welke aan de huizen thans onderwijs geven, kunnen daarmede voortgaan.

Art. 11. Jeder, die de noodige kundigheden zal hebben verkregen, zonder onderscheid, waar of hoe hij die verkregen zal hebben; zal toegelaten worden tot het afleggen der examens en zal verkrijgen de gelijkluidende getuigschriften, welke tot het waarnemen van sommige ambten of bedieningen vereischt worden.

Art. 12. Zij, die onderwijs geven, zonder daarbij te volgens de bepalingen der tegenwoordige wet, bevoegd te zijn, zullen, behalve dat de school onmiddelijk door het gemeente-bestuur zal worden gesloten, gestraft worden met eene boete van 50 tot 100 gulden, en in geval van herhaling, van 100 tot 300 gulden.

Art. 13. Met dezelfde boete zal gestraft worden elk die het overgelegd programma mogt overschrijden, of zich aan eene der in art. 9, vastgestelde bepalingen ontrekken.

Bij verzuim der uitoefening van zijn beroep kunnen worden geschorst gedurende den tijd van zes weken tot zes maanden.

(*Het vervolg op de volgende blade.*)

Art. 14. Zij, die in hunne school beginsels mogten hebben geleerd, of doen leeren, strijdig met den afgelegden eed, zullen worden gestraft met eene boete van *f* 50 tot *f* 300, en zelfs, naar gelang der verzwarende omstandigheden, onbevoegd kunnen worden verklaard, tot de uitoefening van hun beroep. Ook zal de sluiting der school kunnen worden bevolen, gedurende den tijd van drie maanden tot twee jaren, alles onverminderd de straffen, welke bij het strafwetboek zijn bepaald.

Art. 16. De bestraffing der misdrijven, in de vorige artikelen voorzien, behoort aan de gewone regtbanken.

Art. 16. De tegenwoordige wet zal door Ons worden ten uitvoer gelegd, uiterlijk binnen een jaar na de aanneming.

Lasten en bevelen, enz.

Zitting van Vrijdag den 27 November.

Van deze zitting hebben wij het verslag in onze vorige voorloopig medegedeeld. In dezelve werd het ontwerp van *Wet op de verdeeling van de hoofdsom der grondbelasting tusschen de onderscheidene provincien voor den jare* 1830, verworpen met 51 (niet 31) stemmen tegen 43.

Nadat Zijne Exc. de minister van financien het ontwerp verdedigd hadde, verzocht de heer van *Sytzama* den minister, zijne redevoering aan Hun Ed. Mog. door den druk te willen mededeelen; dan Zijne Exc. verklaarde, daarvan niets op schrift te hebben, en de zorg van het bekend maken zijner reden, aan de snelschrijvers over te laten.

Ook werden in deze zitting de afdeelingen voor de maand November, bij trekking, vernieuwd, en door deze, elk in den hare, tot presidenten en vice-presidenten benoemd:

Afdeeling.	de Heeren	
1.	Pres. *Ryphuis.*	Vice-Pr. *Lunes.*
2.	—— *Fockema.*	—— *Maréchal.*
3.	—— *Serrure.*	—— *Barthélemy.*
4.	—— *van Crombrugghe.*	—— *Dyuker Curtius.*
5.	—— *G. G. Clifford.*	—— *van Randwyck.*
6.	—— *Pycke.*	—— *Dyckmeester.*
7.	—— *Le Hon.*	—— *Wurin.*

De voordragt door den heer *de Seuss* op het bureau neder gelegd geweest, en in deze zitting nader ontwikkeld, waarvan wij in ons vorig verslag gewaagden, luidt als volgt:

Art. 1. Alle ingestelde vervolgingen tegen personen, beschuldigd zijnde van daden, welke door eene latere wet het kenmerk van misdaad zouden verliezen of aan eene geringere straf worden onderworpen, zullen onmiddelijk komen te vervallen of worden voortgezet, overeenkomstig de latere wet.

2. Elke veroordeeling, uitgesproken krachtens eene wet, welke zou afgeschaft of verzacht worden vóór den afloop der straf, zal worden vernietigd of zoodanig gewijzigd, dat de veroordeelden genot hebben van de voorregten der nieuwe wet.

3. De bepalingen der vorige artikels zijn toepasselijk op alle beschuldigden en veroordeelden, welke zich in eene der aldaar vermelde gevallen bevinden.

Zitting van Zaturdag den 28 November.

De notulen van het verhandelde in de zittingen van den 26 en 27 dezer worden gelezen en goedgekeurd en een groot aantal aan de kamer ingediende verzoekschriften worden naar de commissie tot de petiten verzonden.

Dezelve commissie brengt bij monde van de heeren *Pycke*, *de Liedel de Well*, *van Dam van Isselt* en *Veranneman*, rapport uit op de verzoekschriften van:

1°. de zoutzieders van Gent tegen de voorgestelde wet op het zout; 2°. de zoutzieders te Diest en te Ninove tegen de verhooging van de belasting op het zout; 3°. de heeren de *Potter* en *Dieperinck*, verzoekende dat er uit den boezem van de kamer een voorstel mogte gedaan worden tot vrijstelling van de veroordeelden, uit kracht van de thans afgeschafte wetten van 1815 en 1818; 4°. van den heer *Claessens*, schoolmeester te St. Oedenrode in Noord-Brabant, verzoekende dat de kamer geene onbeperkte vrijheid van onderwijs moge aannemen; 5°. van den heer *Padbergen*, te Leeuwarden, zich beklagende, dat hij, hoewel een behoorlijk examen afgelegd hebbende, niet als onderwijzer wordt toegelaten; en 6°. van zekeren *Fontain*, letterkundige te Parys, zich beklagende, dat artikel 4 der Nederlandsche grondwet ten zijnen aanzien zoude geschonden zijn; dat hij het slagoffer was van eenen wreeden maatregel der Nederlandsche regering, die zijne verzoeken had ter zijde gesteld, om welke redenen hij dan zijne laatste toevlugt nam tot de vertegenwoordigers der natie, de getrouwe verdedigers der grondwet. In Frankrijk, ter zake van een dagblads artikel, veroordeeld tot vijf jaren gevangenisstraf, tien duizend franken geldboete en berooving van zijne burgerlijke regten aldaar, gedurende de vijf volgende jaren, had hij zich naar de Nederlanden begeven, dewijl hij vermeende, dat art. 4 der grondwet hem dit regt schonk, en hetzelve rijk bekend was wegens deszelfs gastvrijheid. Hij had de stad Brussel tot zijn verblijf gekozen, alwaar hem, na zijne aankomst een paspoort werd afgevraagd. Hij kon dit niet vertoonen, aangezien hij Frankrijk in der haast had moeten verlaten. Dien ten gevolgen (aldus draagt de verdoolde man, wiens eigen verslag wij in N°. 116, van den 28 September laatstleden, artikel *Brussel*, mededeelden, thans zijne zaak voor) was hij gevat en door de marechaussé over de grenzen van het koningrijk gevoerd. Hij riep mitsdien de tusschenkomst der afgevaardigden van de beide deelen des rijks in, tegen deze schending der grondwet, en beklaagt zich, ten slotte, over de mishandelingen, welke hem te Zutphen, en door den Prokureur des Konings te Nymegen, zouden zijn aangedaan.

De zes eerst gemelde verzoekschriften zullen, overeenkomstig het besluit der deswegens gedane verslagen, ter griffie worden nedergelegd. Het rapport, door den heer *de Liedel de Well* uitgebragt op het verzoekschrift der zoutzieders te Diest en te Ninove tegen de verhooging van de belasting op het zout, zal tevens worden gedrukt en rondgedeeld.

De meerderheid der kommissie had mede gestemd voor het nederleggen van het rekwest des heeren *Fontain* ter griffie; hoezeer de minderheid begrepen had, dat men dien twist-appel door de dag-orde behoorde te verwijderen.

De heer *van Dam* verklaarde van het gevoelen te zijn geweest der laatstgemelde leden, en oordeelde de redenen van zijne stem te moeten ontwikkelen. De spreker treedt daartoe in een betoog; onderscheidene andere leden voeren over dit onderwerp het woord. Nog andere wenschen hetzelfde te doen; de verdere voortzetting wordt alzoo bepaald tegen Maandag den 30 November, des morgens ten 10 ure.

Zitting van Maandag den 30 November.

In deze zitting hebben nog verscheidene leden over de ingebragte klagten van den heer *Fontain* gesproken, zonder dat de volgorde afgeloopen is. Dienvolgens is de verdere voortzetting bepaald tegen morgen Dingsdag ten 11 ure.

Over het algemeen worden nogtans de sprekers hiertoe minder bewogen, door den onaangenamen toestand, waarin de heer *Fontain* zich door zijn dolzinnig-ijdel gedrag bij voorkeur had geplaatst, dan door het besef van hetgeene zij zichzelve verschuldigd waren, als de

(*Het vervolg op den kant van deze blade.*)

*** Heden verloste zeer voorspoedig van eene welgeschapene DOCHTER, JOHANNA MARIA DOMUS, geliefde Huisvrouw van

C. E O S.

LEYDEN 29 November 1829.

Dienende deze tot kennisgeving aan familie en bekende, zoo binnen als buiten deze Stad.

*** Heden overleed mijne geliefde aangenaamde Dochter ELISABETH HERCKENRATH, in den ouderdom van ruim 27 jaren. Ik verlies in haar eene brave oppassende Dochter en hare eenige overgeblevene Zuster eenen troost en steun des levens.

LEYDEN 26 November 1829. J. BR. VLEUX.

*** Door deeze bemiddeling wij onze hartelijke dank, voor de blijken van deelneming in het voor ons zoo smartelijk verlies van onze Zoon, ARR. APR. CORNELIJE, en wenschen aan onze vrienden, zoo in deze Stad als elders, dat zij lang voor zulke smartelijke toevallen zullen bewaard blijven.

LEYDEN, A. CORNELIJE.
1sten December 1829. L. CORNELIJE, geb. VAN ROSMALEN.

*** AANBESTEDING.

De Burgemeester en Gemeente-Raad van RHIJNSBURG, zijn voornemens om op Dingsdag den 15 December 1829, des voormiddags ten tien ure, in het Gemeentehuis, publiek aan te besteden, het doen van eenige reparatien en vernieuwing aan den SPITS van den TOREN, bestaande in Timmer- en Metzelwerk, Leidekken, Verwen enz.; waarvan de Bestekken, Teekeningen en Condition, zeven dagen vóór den dag der Besteding, op de Secretarij van gemelde Gemeente ter lezing zullen leggen.

*** De Ondergeteekende heeft de eer het Publiek te berichten, dat hij altijd op nieuw ontvangen heeft een schoon assortiment *Duitsche* PIJPEN; alsmede zeer fijne geschilderde TABAKS- en SNUIFDOZEN; verzoekt een ieders gunst en recommandatie. Is gelogeerd in het Logement *de gouden Leeuw*, op de Breedestraat. Blijft niet langer dan tot aanstaande Vrijdag.

Leyden den 1sten December 1829. M. LEEFMANN, van *Utrecht*.

*** H. F. TAMBOER, heeft de eer het geëerd Publiek te berichten, dat zij altijd gearriveerd is, met een groot assortiment SCHAWLS en DOEKEN, naar de laatste smaak, Chineesch, Krêpe Doeken, Foshue en Echarpes, zijde stoffen, nieuwmodische zijde Kleden, Fransch Merines, gemaakte Dames Mantels, nieuwmodische Vesten, Dassen en Foulards. Gelogeerd in het Logement *de gouden Leeuw* te Leyden, en zal niet langer dan tot den derden December aanstaande vertoeven. — P. S. ruilt ook SCHAWLS.

*** Bij het aanstaande *St. Nikolaas-feest*, den 5 December, zullen huize van de Ondergeteekende, Breedestraat, Wijk 4 N°. 348, te Leyden, te zien zijn: Een fraaije TEMPEL en veelerhande soorten van eigen gemaakte ZUIKERWERKEN, diverse soorten van Borstplaten, Bonbonnetten enz., Banjissche Surpriezen; voorts alle soorten van LETTERS en GEBAKKEN. Recommanderende zich aanzijne geëerde Begunstigers en Stadgenooten. J. P. VAN BUHAUS.

*** De Ondergeteekende maakt aan zijne geëerde Begunstigers en Stadgenooten bekend, dat hij uit Parijs ontvangen heeft een partij nieuwe SURPRIZEN; alsmede BONBONNERIE, en dat ten zijne huize op de Nieuwen Rijn te Leyden, op *St. Nikolaas-avond*, zijnde den 5 December, van 's avonds 6 tot 10 ure, zal te bekomen zijn: IJs per glas, warme LETTERS en andere *Verversehingen*. Belovende een prompte bediening. J. P. VAN MIERT.

*** De ERVE J. THIERRY en C. MENSING EN ZOON, Boekverkopers in 's *Gravenhage*, geven heden uit en hebben alom verzonden: LEERREDE ter viering van den VIJFTIGJARIGEN EVANGELIE-DIENST, gehouden op den 18 October 1829 door JOH. BERN. NOORDINK, *Predikant* in 's Gravenhage, gr. 8vo. Prijs 40 c.

Te Leijden bij de Wed. ANTHONY DE KLOPPER EN ZOON, op de Breedestraat.

---

grondwet van den Staat bezworen hebbende, en voor allen, de eer van het vaderland behoorende op te houden.

Genoegzaam al de redenaars begrepen, dat deze eenmin door het gedrag der regering jegens den schrijver *Fontain* was gekrenkt, als de grondwet geschonden.

De Fransche wet van den 28 Maart 1792 wettigde herzelve in ruime mate, en de grondwet verleenden den vreemdeling meer niet dan de bescherming van zijn persoon en goederen, en gaanzins het regt om de natie, ondanks de regering, eene onbepaalde gastvrije ontvangst af te dwingen, welke men bij geen volk op den aardbodem aantreft. Het staatkundig redelijke van dit beginsel werd door de leer der beste publicisten, gelijk eenen *Pastoret*, *Pufendorf*, *de Groot* en *Kemper*, bevestigd, zoo als het dan ook zonder wederspraak, door de kamer in de aantaande wetgeving was aangenomen. Dat de heer *Fontain* de Noordelijke Provincien, waar matiging en rust met gelegenheid tot Vorm en wetten tierden, minder geschikt vond voor zijne teelt, bewees juist, dat zij niet van onze geling was, gelijk 's mans gedrag, gedurende zijn kortstondig verblijf op den Nederlandschen bodem, maar al te lang tot verontwaardiging van het gezond verstand, bewezen had.

's GRAVENHAGE den 29 November. De heer *T. C. graaf van Heerdt tot den Eversberg*, is door Zijne Maj. benoemd tot opperhofmaarschalk, in plaats van wijlen den baron *C. F. van Boetzelaer*. De waardigheid van opperstalmeester, tot hiertoe door den graaf *van Heerdt* bekleed, is aan den baron *Duchatel*, kolonel der kurassiers N°. 3, opgedragen.

— Gedurende de ziekte van den thans overleden heer *Chassens Mees*, lid van de tweede kamer der Staten-generaal van wege Zuid-Braband, heeft Z. M. de groote deelneming aan den toestand van dien afgevaardigden bewaard, en heeft, na deszelfs overlijden, het Koninglijk jagt aangeboden, ter vervoering van het lijk. — Men vermeent, dat Z. M. aan den heer *Brugmans*, op dezelfs verzoek, ontslag verleend heeft van zijne betrekking van hoogleeraar te Leyden, en hem, als lid van de tweede kamer, in handen van den Koning afgelegd.

ZEE-TIJDING.

Sedert onze laatste zijn in 't Texel binnengekomen S. de Vries, van Leverpool, W. M. Cornel, van Danzig.

In het Vlie binnengekomen J. H. Mulder, van Koningsbergen, J. C. Dietz, van Hamburg.

Van de lading van het schip *Caroline*, Kapt. J. C. Pabbek, van Antwerpen naar Riga, te Stralsund binnen, zijn, volgens een brief van daar van den 21 November, 13 kisten suiker zwaar beschadigd bevonden, welke verkocht zouden worden.

Arrivementen: Te Emden: Kapt. H. H. Hollander en J. B. Schoon, te Leer B. J. Wessels, allen van Amsterdam, Kapt. de Groot, van Sneek, Kapt. Forma, van Groningen; te Hamburg, C. Wapenaar, van Rotterdam, H. Schildknecht, van Antwerpen; te Ebenezer J. S. Okkes, van Riga naar Amsterdam, in 6 dagen; te Pillau N. P. Mollier en J. Pommeresch, van Amsterdam, J. C. Drasch, van Delfshaven; te Memel B. Hoborst, van Harlingen, dezelve heeft zeer slecht weer gehad, aan den grond of op een wrak gestoten en een anker en touwwerk verloren.